

Dzieje Apostolskie

rozdziały 9.32–12

Liberacion de San Pedro Murillo 1667

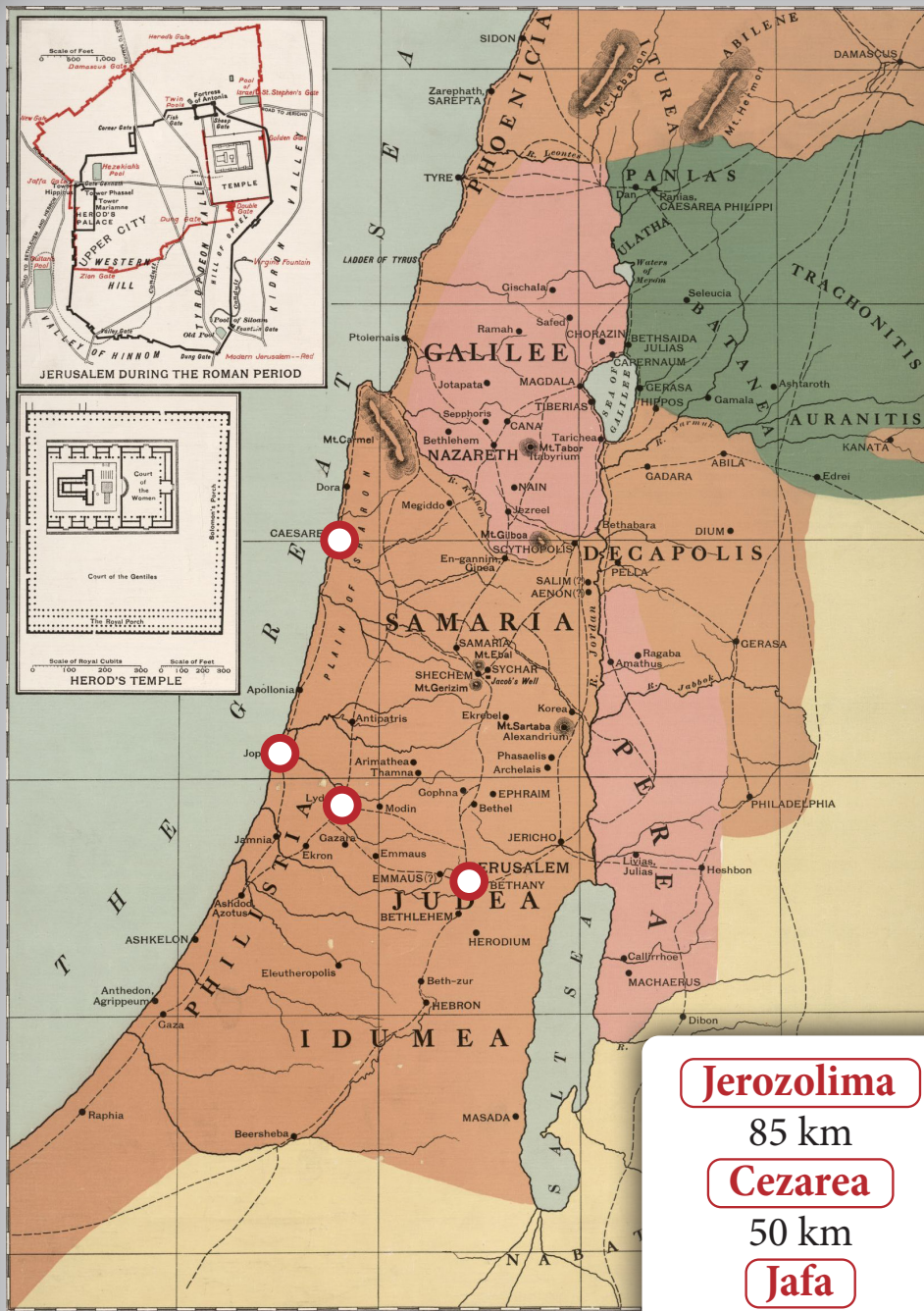
Tematy katechezy

1. Cuda św. Piotra (9,32–9,43)
 - uzdrowienie z paraliżu Eneasza (9,32–9,35)
 - wskrzeszenie umarłej Tabity (9,36–9,43)
2. Powołanie setnika Korneliusza (cały rozdział 10)
3. Św. Piotr wyjaśnia sprawę Korneliusza (11,1–11,18)
4. Początki chrześcijaństwa w Antiochii Syryjskiej (11,19–11,30)
5. Pojmanie św. Piotra (12,1–12,4)
6. Cudowne uwolnienie z więzienia (12,5–12,17)
7. Koniec Heroda Agryppy I (12,18–12,25)

Wydarzenia te mają miejsce głównie w Judei:

- w **Liddzie** – uzdrowienie Eneasza
- w **Jafie** – wskrzeszenie Tabity
- w **Cezarei** – powołanie setnika Korneliusza, kazanie Piotra, zesłanie Ducha Świętego na pogan, chrzest pogan, śmierć Heroda Agryppy I (wnuk Heroda Wielkiego i syn Heroda Antypasa)
- w **Jerozolimie** – wyjaśnienie wydarzeń z Cezarei, ścięcie Jakuba, uwięzienie i uwolnienie Piotra
- mowa też jest o **Antiochii Syryjskiej, Fenicji i Cyprze**.

Czas wydarzeń to lata 40. Śmierć Heroda Agryppy I – 44 r.

Jerozolima

85 km

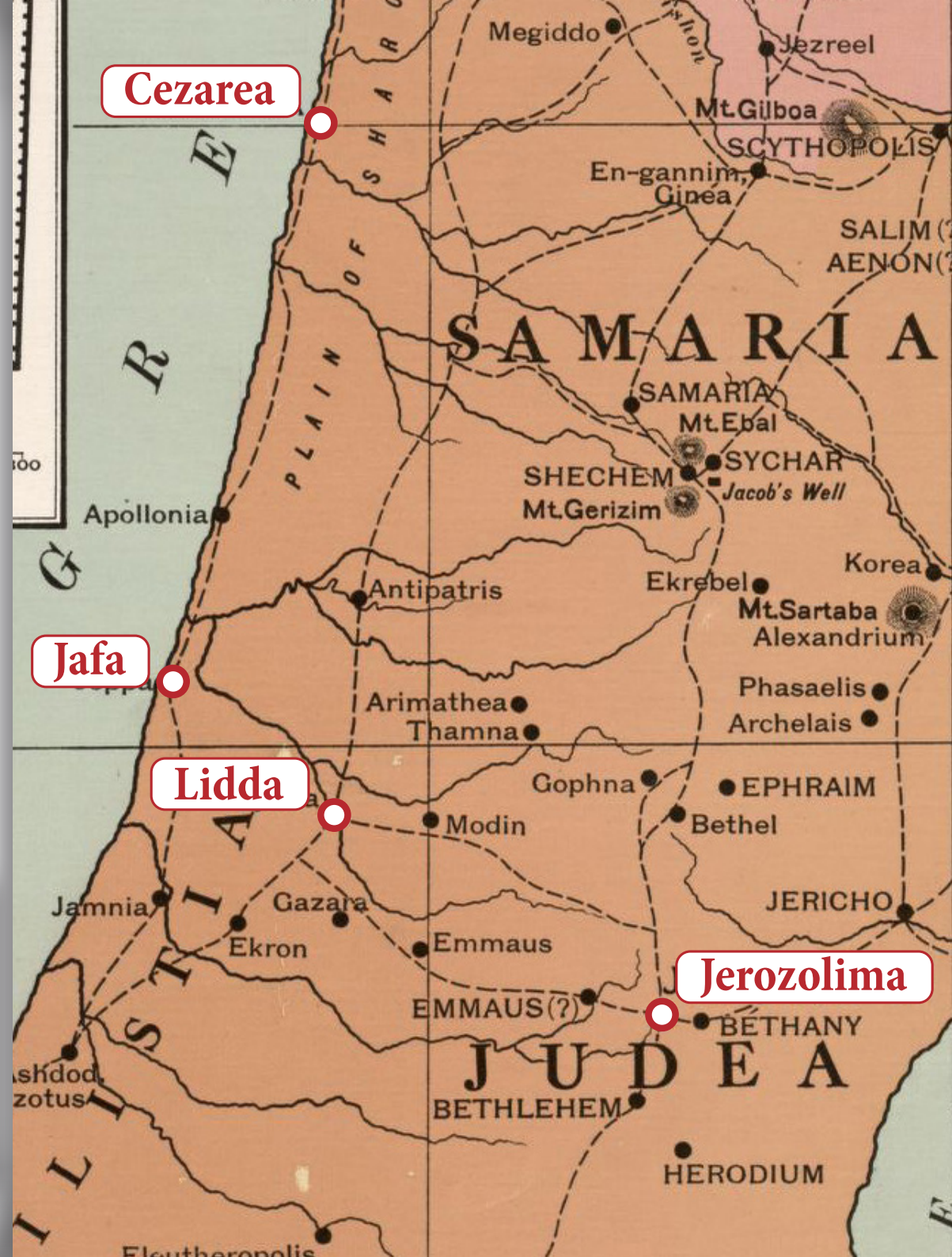
Cezarea

50 km

Jafa

17 km

Lidda

Cezarea

Jafa

Lidda

Jerozolima

*To jest przewodnik do poznania Biblii,
co oznacza, że Ty sam/a jesteś odpowiedzialny/a
za własną jej interpretację. Każdy z nas postępuje
według światła, jakie sam posiada.*

*Najważniejszy/a w procesie interpretacji jesteś
Ty, Biblia i Duch Święty.*

*Nie możesz zrzucić tej odpowiedzialności
na komentatora.*

Bob Utley | Ty możesz zrozumieć Biblię!

1. Cuda św. Piotra

– uzdrowienie z paraliżu Eneasza (9,32–9,35)

*32 Kiedy Piotr odwiedzał wszystkich, przyszedł też do świętych, którzy mieszkali w Liddzie. 33 Znalazł tam pewnego człowieka imieniem **Eneasza, który był sparaliżowany** i od ośmiu lat leżał w łóżku. 34 «Eneaszu - powiedział do niego Piotr*

*– **Jezus Chrystus cię uzdrawia, wstań i zaściel swoje łóżko!**»
I natychmiast wstał. 35 **Widzieli go wszyscy mieszkańcy Liddy i Saronu i nawrócili się do Pana.***

I natychmiast wstał. Sparaliżowany człowiek od razu wstaje.

1. Cuda św. Piotra

– wskrzeszenie umarłej Tabity (9,36–9,43)

36 Mieszkała też w Jafie pewna **uczennica imieniem Tabita**, co znaczy Gazela. Czyniła ona dużo dobrego i dawała hojne jałmużny. 37 Wtedy właśnie zachorowała i umarła. ... 38 Lidda leżała blisko Jafy; gdy więc uczniowie dowiedzieli się, że jest tam Piotr, wysłali do niego dwóch posłańców ... 39 Piotr poszedł z nimi ... Otoczyły go wszystkie wdowy i pokazywały mu ze łzami w oczach chitony i płaszcze, które zrobiła im Gazela za swego życia. 40 Po usunięciu wszystkich, **Piotr upadł na kolana i modlił się**. Potem **zwrócił się do ciała** i rzekł: «Tabito, wstań!» A ona otwarła oczy i zobaczywszy Piotra, usiadła. 41 Piotr podał jej rękę i podniósł ją. Zawołał świętych i wdowy i ujrzeli ją żywą. 42 **Wiść o tym rozeszła się po całej Jafie i wielu uwierzyło w Pana**. 43 [Piotr] zaś jeszcze przez dłuższy czas przebywał w Jafie u niejakiego Szymona, garbarza.

Dlaczego Eneasza został uzdrowiony, a Tabita wskrzeszona?

Czy za swoje zasługi?

O zasługach Eneasza nic nie wiemy. Tabita miała zasługi w postaci *czynienia dużo dobrego i dawania hojnych jałmużn.*

Czy Eneasza został uzdrowiony, a Tabita wskrzeszona na prośbę chorego Eneasza lub znajomych Tabity?

O prośbie Eneasza nic nie wiemy. O pomoc dla Tabity prosili znajomi.

Wielu ma zasługi, wielu prosi, a mimo to nie zostają uzdrowieni lub wskrzeszeni z martwych.

**Eneasza został uzdrowiony a Tabita wskrzeszona
żeby się pokazała chwała Boża.**

Dzięki tym cudom wielu zobaczyło i *nawróciło się do Pana.*

Czy uzdrowił lub wskrzesił Piotr?

On jest takim samym człowiekiem jak my.

Czy my mamy moc uzdrawiania lub wskrzeszania? Nie.

W wypadku Eneasa jest napisane: **Jezus Chrystus cię uzdrawia...**

Czy nieobecny może uzdrowić? Nie.

Uzdrowienie i wskrzeszenie są spektakularnymi dowodami działania Jezusa wśród nas.

Jezus działa mniej spektakularnie codziennie w naszym życiu.

Z różnych powodów zauważamy to lub nie.

2. Powołanie setnika Korneliusza (cały rozdział 10)

Kolejność zdarzeń:

1. Korneliusz ma wizję *anioła Pańskiego*
2. Korneliusz wysyła trzech ludzi do Jafy po Piotra
3. Piotr wpada w ekstazę, ma wizję płótna i zwierząt, i słyszy głos
4. Wysłańcy Korneliusza docierają do Piotra
5. Piotr otrzymuje polecenie od *Ducha* pójścia z posłami Korneliusza
6. Piotr z ludźmi Korneliusza i sześcioma swoimi wyrusza do Cezarei
7. Spotkanie Piotra z Korneliuszem i zebranymi ludźmi
8. Przemowa Piotra do zebranych
9. Zstąpienie Ducha Świętego na wszystkich słuchających
10. Chrzest tych, którzy otrzymali Ducha Świętego

1. Korneliusz ma wizję *anioła Pańskiego*

Korneliusz, setnik z kohorty zwanej Italską, 2 pobożny i „bojący się Boga” wraz z całym swym domem. Dawał on wielkie jałmużny ludowi i zawsze modlił się do Boga.

Bojący się Boga. Tzn. nawróceni na monoteizm poganie, którzy nie przestrzegali jeszcze wszystkich przepisów Prawa, chociaż uczestniczyli w niektórych nabożeństwach.

Prozelici. Aby nim zostać, należało:

- Obrzezać się (mężczyźni)
- Ochrzcić się w obecności świadków
- W miarę możliwości złożyć ofiarę w świątyni.

«Modlitwy twoje i jałmużny stały się ofiarą, która przypomniała cię Bogu. 5 A teraz poślij ludzi do Jafy i sprowadź niejakiego Szymona, zwanego Piotrem! 6 Jest on gościem pewnego Szymona, garbarza, który ma dom nad morzem»

2. Korneliusz wysłał trzech ludzi do Jafy po Piotra
3. Piotr wpada w ekstazę, ma wizję płótna i zwierząt, i słyszy głos
*Widzi niebo otwarte i jakiś spuszcający się przedmiot, podobny do wielkiego płótna czterema końcami opadającego ku ziemi. 12 Były w nim wszelkie zwierzęta czworonożne, płazy naziemne i ptaki powietrzne. 13 «Zabijaj, Piotrze i jedz!» - odezwał się do niego głos. 14 «O nie, Panie! Bo nigdy nie jadłem nic skażonego i nieczystego» - odpowiedział Piotr. 15 A głos znowu po raz drugi do niego: «**Nie nazywaj nieczystym tego, co Bóg oczyścił**». 16 Powtórzyło się to trzy razy i natychmiast wzięto ten przedmiot do nieba.*
4. Wysłañcy Korneliusza docierają do Piotra
5. Piotr otrzymuje polecenie od *Ducha* pójścia z posłami Korneliusza
Kiedy Piotr rozmyślał jeszcze nad widzeniem, powiedział do niego Duch: «Poszukuje cię trzech ludzi. 20 Zejdź więc i idź z nimi bez wahania, bo Ja ich posłałem».

6. Piotr z ludźmi Korneliusza i sześcioma swoimi wyrusza do Cezarei

7. Spotkanie Piotra z Korneliuszem i zebranymi ludźmi

*Nazajutrz wszedł do Cezarei. Korneliusz oczekiwał ich, zwoławszy swych krewnych i najbliższych przyjaciół. 25 A kiedy Piotr wchodził, Korneliusz wyszedł mu na spotkanie, padł mu do nóg i oddał mu pokłon. 26 **Piotr podniósł go ze słowami: «Wstań, ja też jestem człowiekiem».** ...*

*«Wiecie, że zabronione jest Żydowi przestawać z cudzoziemcem lub przychodzić do niego. **Lecz Bóg mi pokazał, że nie wolno żadnego człowieka uważać za skażonego lub nieczystego.** 29 Dlatego też wezwany przybyłem bez sprzeciwu. Zapytuję więc: po co mnie sprowadziliście?»*

Korneliusz opowiada o swojej wizji.

«... Teraz my wszyscy stoimy przed Bogiem, aby wysłuchać wszystkiego, co Pan tobie polecił».

8. Przemowa Piotra do zebranych

*«Przekonuję się, że Bóg naprawdę **nie ma względu na osoby.***

*35 **Ale w każdym narodzie miły jest Mu ten, kto się Go boi i postępuje sprawiedliwie.** 36 Posłał swe słowo synom Izraela, zwiastując im pokój przez Jezusa Chrystusa. **On to jest Panem wszystkich.** 37 Wiecie, co się działo w całej Judei, począwszy od Galilei, po chrzcie, który głosił Jan. 38 Znacnie sprawę Jezusa z Nazaretu, którego Bóg namaścił Duchem Świętym i mocą. Dlatego że Bóg był z Nim, przeszedł On dobrze czyniąc i uzdrawiając wszystkich, którzy byli pod władzą diabła. 39 A my jesteśmy świadkami wszystkiego, co działał w ziemi żydowskiej i w Jerozolimie. Jego to zabili, zawiesiwszy na drzewie. 40 Bóg wskrzesił Go trzeciego dnia i pozwolił Mu ukazać się 41 nie całemu ludowi, ale nam, wybranym uprzednio przez Boga na świadków, którzyśmy z Nim jedli i pili po Jego zmartwychwstaniu. 42 **On nam rozkazał ogłosić ludowi i dać świadectwo, że Bóg ustanowił Go sędzią żywych i umarłych.** 43 Wszyscy prorocy świadczą o tym, **że każdy, kto w Niego wierzy, przez Jego imię otrzymuje odpuszczenie grzechów».***

...ten, kto się Go boi... człowiek, który ma świadomość wielkości Boga, z tym że wielkości tej nie może ogarnąć, i ma świadomość swojej małości względem Niego.

Łk 20,21

«Nauczycielu, wiemy, że słusznie mówisz i uczysz, i *nie masz względu na osobę*, lecz drogi Bożej w prawdzie nauczasz. 22 Czy wolno nam płacić podatek Cezarowi, czy nie?»

9. Zstąpienie Ducha Świętego na wszystkich słuchających
Kiedy Piotr jeszcze mówił o tym, Duch Święty zstąpił na wszystkich, którzy słuchali nauki. 45 I zdumieni się wierni pochodzenia żydowskiego, którzy przybyli z Piotrem, że *dar Ducha Świętego wylany został także na pogan.* 46 Słyszeli bowiem, że mówią językami i wielbią Boga.
10. Chrzest tych, którzy otrzymali Ducha Świętego
Wtedy odezwał się Piotr: «Któż może odmówić chrztu tym, którzy *otrzymali Ducha Świętego tak samo jak my?*» 48 I rozkazał ochrzcić ich w imię Jezusa Chrystusa.

Wydarzenia te: wylanie Ducha Świętego i chrzest pogan w domu Korneliusza są punktem zwrotnym w nauczaniu Ewangelii. Do tej pory uczniowie posyłani byli tylko do Żydów, chociaż Filip nauczał Samarytan i dzięki niemu nawrócił się Etiopski urzędnik królewski. Jednak odzew wśród wierzących Żydów jaki miał miejsce po powyższych wydarzeniach spowodował zmianę podejścia do rozszerzania Dobrej Nowiny i przekazywania jej również poganom. Nie można przecież przeciwstawiać się woli Bożej skoro Duch Święty został wylany również na pogan.

Piotr został o tym przekonany naocznie wraz z towarzyszącymi mu świadkami. Jego radykalizm religijny pozostały z Judaizmu topniał. Rozdziały 9–10 opisują, że zamieszkał u garbarza, którego zajęcie było nieczyste, sprzeciwiał się głosowi od Boga i po jego trzykrotnym powtórzeniu uległ, spotkał się z Korneliuszem w jego domu co też nie było dobrze postrzegane wśród nawróconych już Żydów.

Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu!

to nakaz Jezusa tuż przed wniebowstąpieniem. Mk 16,15

3. Św. Piotr wyjaśnia sprawę Korneliusza (11,1–11,18)

2 Kiedy Piotr przybył do Jerozolimy, ci, którzy byli pochodzenia żydowskiego, robili mu wymówki. 3 «Wszedłeś do ludzi nieobrzezanych - mówili - i jadłeś z nimi»...

Piotr opowiada o swojej wizji, poleceniu Ducha podróży do Korneliusza, o wizji Korneliusza, zesłaniu Ducha Świętego i chrzcie pogan.

...Przypomniałem sobie wtedy słowa, które wypowiedział Pan: „Jan chrzczył wodą, wy zaś ochrzczeni będziecie Duchem Świętym”. 17 Jeżeli więc Bóg udzielił im tego samego daru co nam, którzyśmy uwierzyli w Pana Jezusa Chrystusa, to jakżeż ja mogłem sprzeciwić się Bogu?» 18 Gdy to usłyszeli, zamilkli. Wielbili Boga i mówili: «A więc i poganom udzielił Bóg [łaski] nawrócenia, aby żyli»

Nawróceni Żydzi trzymali się swojej tradycji i kultury, z których wyrastali. Mimo nauczania Jezusa, np. o miłosiernym Samarytaninie, o setniku proszącym o uzdrowienie sługi, rozmowa z Samarytanką, nie potrafili przejść ponad historyczne przyzwyczajenia. Cytat z Ewangelii o setniku: *Gdy Jezus to usłyszał, zdziwił się i rzekł do tych, którzy szli za Nim: «Zaprawdę powiadam wam: U nikogo w Izraelu nie znalazłem tak wielkiej wiary. 11 Lecz powiadam wam: **Wielu przyjdzie ze Wschodu i Zachodu i zasiądą do stołu z Abrahamem, Izaakiem i Jakubem w królestwie niebieskim.** 12 A synowie królestwa zostaną wyrzuceni na zewnątrz - w ciemność; tam będzie płacz i zgrzytanie zębów».* Mt 8,10

Duch Święty objawił się tak jak powiedział Jezus: *26 A Pocieszyciel, Duch Święty, którego Ojciec pošle w moim imieniu, **On was wszystkiego nauczy i przypomni wam wszystko, co Ja wam powiedziałem.*** J 14,26

Wszystkiego nauczy, nawet tego czego od razu nie akceptujemy.

4. Początki chrześcijaństwa w Antiochii Syryjskiej (11,19–11,30)

Antiochia Syryjska – miasto na południu Turcji, między Syrią a Morzem Śródziemnym. W starożytności stolica państwa Seleucydów, bogate i ludne miasto, całkowicie greckie. Stało się ono jednym z głównych ośrodków chrześcijaństwa.

*19 Ci, których rozproszyło **prześladowanie, jakie wybuchło z powodu Szczepana**, dotarli aż do Fenicji, na Cypr i do Antiochii, głosząc słowo samym tylko Żydom. ...przemawiali też do Greków...*

Dobro wypływające z prześladowania. Uczniowie rozprzestrzeniaли *Dobrą Nowinę o Jezusie Chrystusie* dzięki temu, że obawiali się robić to w Judei.

21 A ręka Pańska była z nimi, bo wielka liczba uwierzyła i nawróciła się do Pana. 22 Wieść o tym doszła do uszu Kościoła w Jerozolimie.

Wysłano do Antiochii Barnabę. 23 Gdy on przybył i zobaczył **działanie łaski Bożej**, ucieszył się i zachęcał wszystkich, aby całym sercem wytrwali przy Panu; ...Pozyskano wtedy wielką liczbę [wiernych] dla Pana.

W Antiochii też **po raz pierwszy nazwano uczniów chrześcijanami**. Chrześcijanami nazywali poganie wyznawców Chrystusa. Sami chrześcijanie nazywali siebie „uczniami”, „braćmi”, „świętymi”.

27 W tym czasie właśnie przybyli z Jerozolimy do Antiochii prorocy.
28 Jeden z nich imieniem Agabos przepowiedział z natchnienia Ducha, że na całej ziemi nastanie wielki głód. Nastął on za Klaudiusza. 29 Uczniowie postanowili więc, że każdy według możliwości pośpieszy z pomocą braciom, mieszkającym w Judei.
30 Tak też zrobili, wysyłając [jałmużnę] **starszym** przez Barnabę i Szawła.

5. Pojmanie św. Piotra (12,1–12,4)

*1 W tym także czasie Herod zaczął prześladować niektórych członków Kościoła. 2 **Ściął mieczem Jakuba, brata Jana, 3 a gdy spostrzegł, że to spodobało się Żydom, uwięził nadto Piotra.** A były to dni Przaśników. 4 Kiedy go pojmał, osadził w więzieniu i oddał pod straż czterech oddziałów, po czterech żołnierzy każdy, zamierzając po Święcie Paschy wydać go ludowi.*

Chodzi tu o apostoła Jakuba, który był bratem Jana.

Herod zaczął prześladować członków Kościoła żeby się przypodobać przywódcom żydowskim.

6. Cudowne uwolnienie z więzienia (12,5–12,17)

Kolejność zdarzeń:

1. Strzeżenie Piotra w więzieniu

W nocy, po której Herod miał go wydać, Piotr, skuty podwójnym łańcuchem, spał między dwoma żołnierzami, a strażnicy przed bramą strzegli więzienia.

2. Nieustanne modliwy wstawiennicze Kościoła

3. Zjawienie się anioła Pańskiego w czasie snu Piotra

Wtem zjawił się anioł Pański i światłość zajaśniała w celi.

Trąceniem w bok obudził Piotra i powiedział: «Wstań szybko!»

Równocześnie z rąk [Piotra] opadły kajdany. 8 «Przepasz się i włóż sandały!» - powiedział mu anioł. A gdy to zrobił, rzekł do niego:

«Narzuć płaszcz i chodź za mną!»

4. Wyprowadzenie Piotra z więzienia

*Wyszedł więc i szedł za nim, ale nie wiedział, czy to, co czyni anioł, jest rzeczywistością; **zdawało mu się, że to widzenie**. 10 Minęli pierwszą i drugą straż i doszli do żelaznej bramy, prowadzącej do miasta. **Ta otwarła się sama przed nimi**.*

5. Odstąpienie anioła

*Wyszli więc, **przeszli jedną ulicę i natychmiast anioł odstąpił od niego**. 11 Wtedy Piotr przyszedł do siebie i rzekł: «**Teraz wiem na pewno, że Pan posłał swego anioła i wyrwał mnie z ręki Heroda i z tego wszystkiego, czego oczekiwali Żydzi**».*

6. Piotr udaje się do domu Marii, matki Jana, zwanego Markiem

*12 Po zastanowieniu się poszedł do domu Marii, matki Jana, zwanego Markiem, gdzie zebrało się **wielu na modlitwie**.*

7. Rode rozpoznaje Piotra, ale nie wpuszcza go do domu

*13 Kiedy zakłatał do drzwi wejściowych, nadbiegła **dziewczyna imieniem Rode** i nasłuchiwała. 14 Poznała głos Piotra i z radości **nie otworzyła bramy, lecz pobiegła powiedzieć, że Piotr stoi przed bramą.***

8. Zebrani nie dowierzają Rode

*15 «**Bredzisz**» - powiedzieli jej. Ona jednak upierała się przy swoim. 16 «**To jest jego anioł**» - mówili.*

9. Kołatanie Piotra i otworzenie mu drzwi

*A Piotr kołatał dalej. 17 Kiedy wreszcie otworzyli, **ujrzeli i zdumieni się.***

10. Opowiadanie Piotra, o tym, co mu się wydarzyło

*On zaś nakazał im ręką milczenie, **opowiedział, jak to Pan wyprowadził go z więzienia,***

11. Polecenie przekazania informacji Jakubowi i oddalenie się Piotra

*i rzekł: «**Donieście o tym Jakubowi i braciom!**». I udał się gdzie indziej.*

12. Ukaranie śmiercią strażników

18 A gdy nastał dzień, powstało niemałe zamieszanie wśród żołnierzy z powodu tego, co się stało z Piotrem. 19 Herod poszukiwał go, a gdy go nie znalazł, przesłuchał strażników i kazał ich ukarać śmiercią.

Uwolnienie to to przejaw działania Boga w początkach Kościoła, realizacji jego planu wobec nas. Bóg interweniuje w sposób nadprzyrodzony. W tym czasie Bóg interweniuje często. Jego interwencje upewniają wierzących w wierze. Uczniów Jezusa przybywało dzięki przekazywaniu Dobrej Nowiny, ale i dzięki cudom i opowiadaniu o nich dalej.

Zebrani na modlitwie, a było ich wielu *Kiedy wreszcie otworzyli* Piotrowi, *ujrzeli i zdumieli się*. Wcześniej nie uwierzyli Rode, że Piotr jest przed drzwiami. Mimo tego, że chcieli żeby Bóg tak pokierował historią, żeby uwolnił Piotra, zdumieli się. Czy to niedowiarstwo? Czy Bóg ich zaskoczył? Jak daleko możemy się posunąć w naszych modlitwach w prośbach do Boga? Czy mimo próśb o uwolnienie Piotra nie myślano o tym, że to jest niemożliwe i Piotr już jest stracony?

Jakub, któremu Piotr kazał przekazać wiadomość o jego uwolnieniu to przyrodni brat Jezusa, przywódca Kościoła w Jerozolimie.

7. Koniec Heroda Agryppy I (12,18–12,25)

*Sam zaś udał się z Judei do Cezarei i tam się zatrzymał. 20 **Gniewał się bardzo na mieszkańców Tyru i Sydonu.** Lecz oni razem przybyli do niego, pozyskali Blasta, podkomorzego królewskiego, i **prosilili o pokój**, ponieważ sprowadzali żywność z kraju króla.*

*21 W oznaczonym dniu Herod ubrany w szaty królewskie **zasiadł na tronie i miał do nich mowę.** 22 A lud wołał: «**To głos boga, a nie człowieka!**» 23 Natychmiast **poraził go anioł Pański za to, że nie oddał czci Bogu.** I wyzionął ducha, **stoczony przez robactwo.***

*24 A słowo Pańskie rozszerzało się i rosło. 25 **Barnaba i Szaweł,** wypełniwszy swoje zadania, powrócili z Jerozolimy zabierając z sobą **Jana, zwanego Markiem.***

*Musimy mieć na uwadze ograniczenia naszego
upadłego, czasowego i ziemskiego języka.
Opowiada on o sferze duchowej za pomocą metafor,
analogii i przeczeń. Wyraża prawdę, ale nie czyni
tego dogłębnie. Bóg jest daleko większy od naszych
możliwości rozumienia i wyrazu. Naprawdę się
z nami komunikuje – ale nie wyczerpująco. Możemy
polegać na Biblii jako na Bożym objawieniu,
ale musimy zdawać sobie sprawę z tego, że Bóg jest
jeszcze większy! Ludzki język zarówno odkrywa,
jak i ogranicza!*

Bob Utley I Ty możesz zrozumieć Biblię!